

So, det ærebe Medlem har paa en meget fremtrædende Maade ytret sig om, hvad jeg skulde at sige ved forskjellige Leiligheder — hans Udtryk vilde formodentlig kunne findes i Tidenden, naar den foreligger —, og jeg skal da blot, uden at gaae ind paa de pinlige Ting, som ligge forud for denne Sag, bede de Herrer, som ikke have kjendt til dens tidligere Gang, om at efterlæse i Rigsraadstidenden for den 3die overordentlige Samling, Sp. 102. Hvad der fulgte efter, er bekjendt; og at der maa have været noget Sammenhæng derimellem, antager jeg ligefrem ligger i de overordentlige Tidsforhold. Jeg skal ikke yderligere gaae ind paa at besvare det ærebe Medlems Ytringer om, hvad der var tilstedeligt, hvad der var grundlovmæssigt eller ikke grundlovmæssigt; men jeg skal dog udtale som min personlige Mening, at, saalænge Embedsmændene vedblive at være bundne til Kongen ved deres Embedsbed, anseer jeg det for aldeles utilstedeligt, at saadanne Ytringer fremkomme, og jeg vilde ansee den Regjering for svag, daarlig og ussel, som vilde beholde en Embedsmand, der havde udtalt sig paa en saadan Maade.

Varfod: Maa jeg bede om Ordet for en kort personlig Bemærkning.

Formanden: Det ærebe Medlem har Ordet.

Varfod: Jeg troer, at det af Rigsdags-tidenden skal fremgaae, at den ærebe sidste Tale har uret, naar han gjentagende bestylder mig for, at jeg har æstet et Svar af ham. Det har jeg ikke gjort, og det har ikke kunnet falde mig ind, thi det er mig aldeles ligegyldigt, hvad han mener haabe om mit Foredrag igaar og om den ene eller anden Sag, ligesom det ogsaa er mig ligegyldigt, hvad der staaer i Rigsraadstidenden, Side 102, hvortil han henviste.

J. M. Hansen: Ved den Fremstilling af min Betragtning af Sagen, som jeg i Gaarsmødet tillod mig at give, holdt jeg mig med fuldt Overlæg reent udenfor at berøre personlige Forhold, navnlig den sidste Tids Historie, som har fremkaldt nærværende Lovforslag. Jeg

søgte strengt at holde mig til Sagen i og for sig, og ikke komme ind paa disse andre ved Siden af samme liggende Spørgsmaal, fordi det efter min Overbeviisning vil være det Heldigste og Bedste, naar man holder disse Spørgsmaal udenfor Hovedsagen, som er, hvorledes dette Lovforslag efter Enhvers Opfattelse bør være, for at han kan give det sin Stemme. Det har ogsaa været mig en Tilfredsstillelse at lægge Mærke til, at de ærebe Talere, der idag have omtalt dette mit Foredrag, ikke have søgt at svække Rigtigheden i og for sig af den Fremstilling, jeg gav af Sagen, og ikke ere gaaede ind paa at forsøge, om de kunde vise mig, at jeg havde stillet Sagen paa et falsk eller urigtigt Standpunkt, men have ladet dette ligge og kun omtalt andre, navnlig personlige Hensyn overfor mig, idet jeg nu skulde have stillet mig anderledes til den Slags Spørgsmaal end tidligere. Jeg holder mig overbevist om, at den Fremstilling, jeg gav af disse Forholds Beskaffenhed, af de frie kirkelige Samsunds Stilling overfor den danske Folkekirk, ikke kan rokkes, at Rigtigheden deraf er saa uimodsigelig, at det er meget forklarligt, at ingen af de ærebe Herrer have søgt at imødegaae den. De ærebe Herrer vide imidlertid godt, at den Betragtning, jeg her igaar gjorde gjældende af disse Forhold, navnlig af den danske Folkekirkens Forhold, har været min, saalænge jeg overhovedet med Dem har forhandlet kirkelige Spørgsmaal. De Herrer vide meget godt, at vi oftere med hverandre have forhandlet Spørgsmaalet om Lærefrihed for Præsterne i den danske Folkekirk, og jeg har ved dette Spørgsmaals Behandling oftere haft Leilighed til at fremsætte netop den samme Betragtning af Folkekirkens Stilling til den lutherste Kirke i Almindelighed, som jeg gjorde gjældende igaar. Dette er for mig ikke nogen ny, men en gammel Betragtning. Det er den, jeg har haft, saalænge jeg overhovedet nærmere har lagt an paa at danne mig en bestemt Formening om disse Forhold. Nu føre de ærebe Talere Afske over min Stilling til den foreliggende Sag — jeg vil holde mig til det ærebe Medlem for Svendborg Amts Ste Valgkreds (Høgsbro), som gjorde opmærksom paa, at jeg for tre Aar siden har deeltaget i at stille et Forslag, hvoraf han og et andet æret Medlem vare